

Jordbruk- och analysavdelningen
Patrik Eklöf
070 369 74 01
patrik.eklof@jordbruksverket.se

Rapport från expertgrupps- och kommittémöte för spannmål, oljeväxter, ris, socker och olivolja inom den gemensamma marknadsordningen den 25 juni 2026

Sammanfattning

Sedvanliga dagordningspunkter om väderleksutvecklingen och marknadssituationen för de olika produkterna samt redovisning av marknadssituationen för etanol.

Nästa möte: 30 juli.

1. Väderlekssituationen 1 maj – 13 juni

Kommissionen redovisade väderlekssituationen enligt den senaste rapporten från JRC. Sammanfattningsvis bedöms att växtförhållandena i Europa är i stort sett gynnsamma, med höstsådda grödor som närmar sig mognad och vårsådda grödor som utvecklas väl, skördeutsikterna ligger något över genomsnittet även om de är lägre än förra året. Samtidigt har en torr vår och en värmebölja i maj försämrat förutsättningarna i delar av västra, centrala och östra Europa. Situationen riskerar att förvärras eftersom markens vattenreserver är låga och behovet av vatten ökar. Fortsatt höga temperaturer och begränsad nederbörd väntas öka stressen på grödorna och därmed hota skördepotentialen. Sedan tidigare har även frostsador på höstsådda grödor lyfts fram som till viss del kan minska den skördade arealen.

2. Marknadssituationen för socker

Sockerpriserna hade stigit med 1–7 % på världsmarknaden jämfört med föregående månad. Råsockerpriset hade stigit mer än priset på vitsocker bland annat beroende på en oro för väderfenomenet El Nino som kan innebära lägre sockerproduktion i Asien. En första uppskattning avseende produktionen av socker i EU 2026/27 visade på en kraftig sänkning till 14,1 miljoner ton (16,6 miljoner ton föregående år) beroende på minskad areal (-8,4 %). Med anledning av detta förväntas importen till EU nästan fördubblas och exporten halveras, de utgående lagren beräknas minska till 2,05 miljoner ton (2,62 miljoner ton föregående år).

Kommissionen informerade att beslut från i maj i år om att förbjuda råsocker inom systemet för aktiv förädling har överklagats av ED &F Man (handelshus). Målet (T-351/2026) pågår i EU-domstolen.

3. Marknadssituationen spannmål, oljeväxter och ris

Spannmålspriserna steg i mitten av juni, bland annat beroende på torr väderlek både i EU (främst Frankrike) och i USA samt uppgifter om en mycket låg veteskörd i USA. Jämfört med föregående månad har dock priserna på spannmål och oljeväxter sjunkit både i EU och i USA. Nya rapporter om hög veteskörd i Marocko med importstopp som följd och hård exportkonkurrens från ukrainskt och ryskt vete innebär en prispress på europeiskt vete som dock till viss del motverkas av en starkare dollar gentemot euron. De lägre oljepriserna i världen som inträffade efter att avtalet mellan USA och Iran presenterades påverkade inte spannmålspriserna särskilt mycket men det gjorde det på rapspriset eftersom detta har en starkare koppling till oljepriset genom att raps används i tillverkningen av biodiesel.

Kommissionen redovisade USDA:s senaste prognos avseende produktion, konsumtion och lager av spannmål och oljeväxter i världen 2026/27.

Jämfört med den tidigare prognosen justerades veteproduktionen upp något till 820,1 miljoner ton. Uppjusteringen beror bland annat på större skördar i Svartahavsregionen, vilket delvis motverkas av försämrade skördar i Australien. Den globala skörden av vete beräknas bli ca 3 % lägre än föregående år. Konsumtionen höjdes till 824,6 miljoner ton, bland annat beroende på ökad efterfrågan på foder i Ryssland. Världslagen av vete förväntas minska med knappt 2 % till 275,4 miljoner ton.

Produktionen av majs beräknas öka till 1 300,4 miljoner ton efter en upprevidering av odlingsarealen i Indien. Jämfört med föregående år är detta en minskning med ca 2 %. Konsumtionen höjdes kraftigt till 1 322,5 miljoner ton beroende på ökad efterfrågan i Indien. Världslagren höjdes till 281,2 miljoner ton. Av dessa lager beräknas Kinas lager utgöra drygt 59 %.

Kommissionens senaste uppskattning avseende skörden av spannmål och oljeväxter 2026/27 i EU visade på en sänkning jämfört med den tidigare uppskattningen. Sänkningen beror främst på lägre areal.

(million tonnes)

	2025/26	2026/27			
	Forecast	May Projection	June Projection	vs. 2025/26 (%)	vs. 5-year av. (%)
Soft wheat	135.3	126.9	126.3	-6.7	0.2
Durum wheat	8.1	7.9	7.9	-1.7	1.7
Barley	55.6	51.7	51.7	-7.0	2.5
Maize	60.2	60.3	59.9	-0.5	0.2
Rye	7.3	6.9	6.9	-5.3	-5.9
Oats	8.8	7.8	7.6	-13.8	3.8
Total	289.9	275.2	273.7	-5.6	0.1

Source: DG AGRI - E4

EU OILSEEDS PRODUCTION *(million tonnes)*

	5-year trimmed average	2025/26	2026/27		
			June	vs. 2025/26 (%)	vs. 5-y AVG (%)
Rapeseed	18.79	20.17	19.80	-1.8	5.4
Sunflower	9.27	8.72	10.09	15.7	8.8
Soya Beans	2.75	2.82	2.80	-0.9	1.5
TOTAL	30.82	31.78	32.75	3.1	6.3

Sources : EC - DG AGRI.

För ris informerade kommissionen bland annat om fortsatt stigande priser i Asien samt att den totala importen så här långt under säsongen (sep-maj) var något lägre än föregående säsong medan exporten hade ökat med drygt 4 %.

5 Etanol, marknadssituation & EU:s försörjningsbalans

Både produktion och konsumtionen av etanol har stigit varje år sedan 2020. För 2026 beräknas produktionen uppgå till 155,2 miljarder liter och konsumtionen till 155,8 miljarder liter. Även produktionen i EU har stigit under samma period men inte lite kraftigt, EU:s andel av världsproduktionen har sjunkit från 49 % till drygt 44 %. Priserna på drivmedelsetanol har stigit kraftigt i EU sedan årsskiftet har sjunkit den senaste månaden beroende på lägre oljepris. Kommissionen påminde medlemsländerna om att skicka in relevant statistik så att försörjningsbalansen för 2025 kan upprättas.

6 Marknadstransparens

Information från kommissionen om medlemsländernas rapportering av priser och andra uppgifter för vegetabiliska produkter i olika handelsled. Kommissionen fokuserade på kommande redovisning av priser på vete och vetemjöl i olika led av livsmedelskedjan. Kommissionen konstaterade att mer information behövs från länderna för att priser och prispåslag från odlare till detaljistled ska kunna redovisas på ett korrekt sätt. Kommissionen kommer att kontakta berörda medlemsländer.